

Duševné vlastníctvo v kocke

Dobré treba chrániť

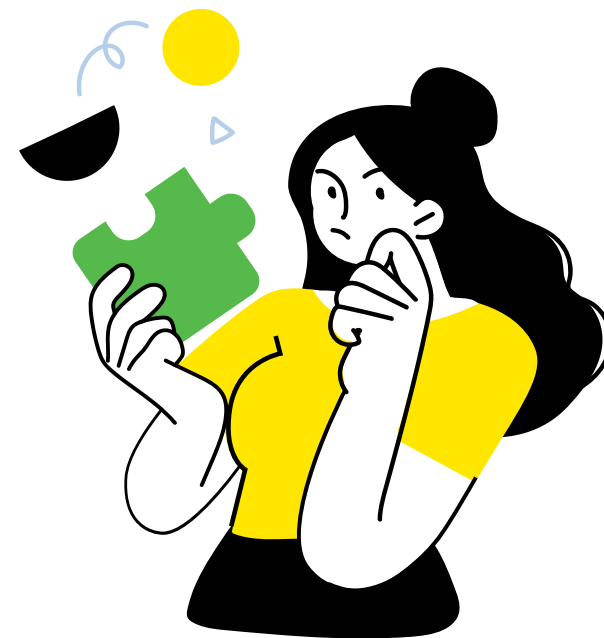

ÚRAD
PRIEMYSELNÉHO VLASTNÍCTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ahojte, volám sa Tereza
a prevediem Vás svetom
duševného vlastníctva.

Kde všade okolo nás je
Duševné vlastníctvo?

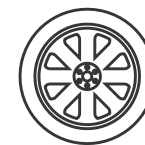
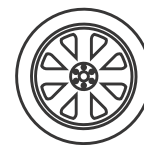
TO, AKO
TABLETY VYZERAJÚ,
JE VÝSLEDKOM DIZAJNU. DIZAJN JE VONKAJŠÍ
VZHĽAD VÝROBKU A JE CHRÁNENÝ. KAŽDÝ TABLET
MÁ DOTYKOVÚ OBRAZOVKU - MÁ TEDA TECHNICKÉ
RIEŠENIE, KTORÉ JE PATENTOVANÉ.
TABLET MÁ AJ SVOJE LOGO, KTORÉ JE
CHRÁNENÉ OCHRANNOU ZNÁMKOU.
A NAKONIEC, KAŽDÝ TABLET OBSAHUJE
SOFTVÉR, KTORÝ JE CHRÁNENÝ
AUTORSKÝM PRÁVOM.

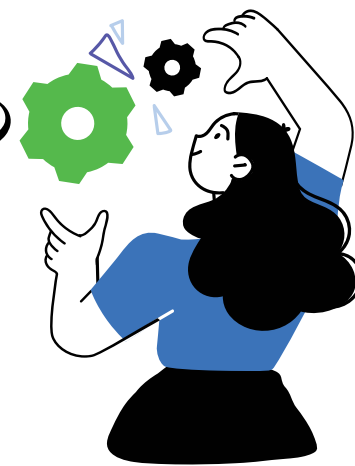
Patent poskytuje vynálezcom/innovátorom ochranu pre vynález. Vynález je riešenie konkrétneho technického problému vo forme produktu alebo procesu – ktorý uľahčuje alebo zlepšuje život. Patent blokuje využitie konkrétnej technológie, preto je platnosť patentu obmedzená časom. Maximálna doba platnosti patentu je 20 rokov od podania patentovej prihlášky.

Základné požiadavky,
ktoré musí spĺňať patent:

- 1. novosť**
(vynález nebol pred tým verejnosti známy)
- 2. vynálezcovská činnosť**
(musí ísť o krok nad rámec jednoduchej odbornej činnosti)
- 3. priemyselná využiteľnosť**
(možno ho vyrobiť alebo použiť v priemyselnom meradle)

Navrhni si vlastnú
elektrickú kolobežku,
ktorá bude mať nové
technické prvky.

Teraz poďme popracovať
na vzhľade kolobežky,
aby bola štýlová,
príťažlivá a cool.

Pokojne kolobežku nakreslite znova
a vylepšite jej vzhľad.
Dávajte však pozor na to, aby nezmenila
svoju funkčnosť a bola bezpečná
pre používateľa.

Dizajn je právo duševného vlastníctva, ktoré chráni
vzhľad produktu. Medzi takéto produkty patria
napríklad autá, nábytok, obaly, vzory látok, atď.
Dizajny sú zvyčajne vysoko kreatívne, atraktívne pre
používateľov a sú schopné zvýšiť predaj produktu.

Dizajn môže byť chránený, ak je:

1. nový

2. má individuálny charakter

(čím sa odlišuje od existujúcich dizajnov)

Aby bol dizajn chránený, musí
byť zaregistrovaný.
Platnosť dizajnu je 5 rokov
a dá sa predĺžiť až na 25 rokov.

Zamyslite sa:

- Čo ešte ovplyvňuje dizajn?
- Aké veci musíme zachovať na kolobežke,
aby bola funkčná a bezpečná?
- Čo môžeme zmeniť?

Dizajn je limitovaný hlavne funkčnými
vlastnosťami a bezpečnosťou výrobku.
Na to musíme dbať pri tvorbe
každého dizajnu.

Coolová kolobežka
potrebuje svoju značku.
Navrhni si svoje logo, ktoré bude
Tvoja kolobežka mať.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Super,
logo máš hotové.
Teraz porozmýšľaj nad spôsobmi,
ako by sa logo dalo ochrániť,
aby ho nepoužíval niekto
iný bez Tvojho
dovolenia:

Ochranná známka je rozlišovacím znakom, ktorý identifikuje tovary a služby pochádzajúce od rôznych subjektov. Má tiež sťažňujúcu a propagačnú funkciu. Buduje lojalitu zákazníkov, predstavuje investíciu spoločnosti do jej imidžu a je často najcennejším aktívom spoločnosti.

Ochrannou známkou môže byť slovo, slogan, obrázok, farba, zvuk, tvar.

Ochranné známky musia byť registrované, aby boli chránené. Platia 10 rokov a ich platnosť môže byť predĺžovaná v podstate donekonečna.

1. Je právne v poriadku, ak skopírujem celý referát z webovej stránky a budem ho vydávať za svoj. ___
2. Na internete som si našiel návod na výrobu limonády, ktorá je ochránená patentom v USA. Keďže na Slovensku nie je chránená, môžem si ho dať ochrániť patentom. ___
3. Objednám si z internetu legíny, na ktoré našijem visačku známej dizajnerskej značky oblečenia. Potom ich môžem predávať ako originál. ___
4. Pre vlastnú potrebu si môžem vyhotoviť kópie učebných materiálov. ___
5. Oblé hrany smartfónu sú chránené dizajnom. ___
6. Bol mi udelený patent. Aby mi platil 20 rokov, musím každý rok platiť poplatok.
7. Olympijský symbol piatich kruhov môže použiť ktokoľvek na svojich ochranných známkach. ___

Otestujte sa, koľko toho viete o duševnom vlastníctve. Pozrite sa na nasledujúce modelové situácie a označte, či sú pravdivé alebo nepravdivé písmenom P alebo N:

1. Správna odpoveď: **Nepravda**. Jedná sa o plagiátorstvo, t.j. neoprávnené prebratie myšlienky (teórie, záverov, hypotéz, metafor). Platí to na úplné, ale i čiastočné prebratie (teda aj s malými či povrchnými úpravami) bez odkazu na ich pôvodcu. Plagiát je cudzie dielo (alebo jeho časť), ktoré autor práce prehlasuje za vlastné a uvádza ho za vlastné.
2. Správna odpoveď: **Nepravda**. Ochrana patentom je teritoriálna (patent je platný len v USA). Kdekoľvek inde na svete môže byť riešenie využité bez porušenia práv majiteľa patentu. Ochrana toho istého riešenia iným patentom na inom území už nie je možná, lebo riešenie už nesplňa podmienky patentu – nie je nové, je zverejnené a je "stavom techniky".
3. Správna odpoveď: **Nepravda**. Ide o porušenie práv duševného vlastníctva - falšovanie výrobkov. Podľa zákona č. 506/2009 Z.z. o ochranných známkach, bez súhlasu majiteľa ochrannej známky nesmú tretie osoby v obchodnom styku v spojení s tovarmi alebo so službami používať označenie, ktoré je zhodné so zapísanou ochrannou známkou. Majitelia takéhoto označenia sa v prípade ich porušenia môžu obrátiť na políciu, Slovenskú obchodnú inšpekciu alebo Finančné riaditeľstvo SR.
4. Správna odpoveď: **Pravda**. V zmysle §42 Autorského zákona do autorského práva nezasahuje fyzická osoba, ktorá bez súhlasu autora použije dielo vyhotovením rozmnoženiny pre svoju súkromnú potrebu na účel, ktorý nie je priamo ani nepriamo obchodný.
5. Správna odpoveď: **Pravda**. Spoločnosť Apple si v roku 2010 nechala ochrániť oblé hrany smartfónov a tabletov dizajnom v USA.
6. Správna odpoveď: **Pravda**. Po udelení patentu majiteľ musí platiť udržiavacie poplatky, ak chce patent udržať v platnosti. Tieto poplatky platí za jednotlivé roky trvania platnosti patentu.
7. Správna odpoveď: **Nepravda**. Olympijskú symboliku môžu fyzické osoby a právnické osoby používať na území Slovenskej republiky LEN so súhlasom Medzinárodného olympijského výboru alebo Slovenského olympijského a športového výboru.

Zdroje informácií:

<https://www.olympic.sk/clanok/z.a-neopravnene-pouzivanie-olympijskej-symboliky-hrozia-aj-vysoke-pokuty>

<https://www.epi.sk/ez/2008-445>

https://midas.uniba.sk/?page_id=189

